

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 25 kr., za četr leta 65 kr. — Naročina se pošilja upravnemu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.
Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.
Za oznanilla se plačuje od navadne vrstice, če se natpisne enkrat, po 8 kr.,
dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Volilni shod pri sv. Janži na Dravskem polji.

Dne 25. septembra 1892 vršil se je popoludne po po večernicah volilni shod pri sv. Janži na Dravskem polji. Misel, naj se baš tukaj skliče shod volilcev in jim poroča o raznih predmetih parlamentarnega delovanja, je bila dokaj srečna; saj še todi, kolikor vemo, ni bilo dotlej volilnega shoda; in vendar bi je tukaj, kakor smo se radostno prepričali, toliko vnetih slovenskih sicer, da se človeku kar prsi širijo, ko vidi tako lep napredek narodne zavesti. Le tako naprej in sovražnik bo se jel umikati; o »mi ustajamo, a Vas je strah!«

Shod bil je sklican v prostore gospoda graščaka Ebenfeldskega; prostor je bil primerno ozaljšan; na oddišenem mestu visela je podoba Nj. Veličanstva. Iz Ptuja pripeljalo se je nekaj rodoljubov, ki so spremljali g. poslanca dr. Jurtela, dočim se je gospod poslanec dr. L. Gregorec dopeljal že z mešanim vlakom iz Račjega.

Ko smo došli, čakala nas je že lepa množina volilcev. Po primerem pozdravu nastopijo vrali pevci in pevkinje pevskega društva pri sv. Janžu, ki se je pred nekaj časa pod vodstvom gospoda kaplana J. Kralja osnovalo in zapojejo tako milo, da je slehernega prešinilo veselo navdušenje. Na to se prične zborovanje, predsednikom izvoli se veleposestnik pri sv. Janžu, g. Davorin Fric, zapisnikarjem pa dr. A. Brumen iz Ptuja. Na to nastopi državni poslanec gospod dr. L. Gregorec oder, navlašč za to pripravljen, in razvija v poldrugo uro trajajočem govoru smer in vspeh svojega delovanja v državnem zboru. Najprvije spomeni, da si smatra za svojo dolžnost biti nepretrgano v dotiki s svojimi volilci; neovrgljiva istina je, da je g. dr. Gregorec eden tistih poslancev, ki je sklical že največ shodov na Slovenskem. Potem pojasnjuje na drobno, kako se je v gospodarskem obziru potegaval za koristi svojih volilcev. Omenja po-

stave o vojaški taksi in o njeni nedostatnosti, trdeč, da se je potegoval za to, da se najrevnejšim stanom odpusti celo davek, volilci so mu v tem obziru pritrjevali: omenja na dalje svojega delovanja v agrarnem klubu; pravi, da je podpiral predlog gospoda poslanca V. Pfeifer-ja, ki zahteva, naj si že sedaj za bodočo (leta 1896 se vršečo) cenitev grunov zbor 3 leta zaznamenjuje vrednost posameznih pridelkov, da se potem dobi prava vrednost zemljišč in omogoči pravična razdelitev zemljiškega davka; na dalje govori o iztrjevanju davka ter o tem, da je nasvetoval, naj se znižajo zamudne obresti pri davkih in odpravijo davčni eksekutorji; preide potem k že zastaralem užitninskemu davku ter pravi, da je skušal to doseči, da se obrtnikom previsoko od finančnih oblastij ne naganja cena, če se hočejo z erarjem pogoditi; pri nasvetovanem borznem davku je krepko povdarjal, kako pravično bi bilo uvesti ta davek; kajti če kmet mora plačati tako visoki desetek od vsake premembe v posesti, zakaj bi borzni židje, ki v tako hitrih časih prominjajo toliko miljonov na borzi ter jih preobračajo iz ene roke v drugo, ne plačevali primernega desetka od vsake premembe premakljivega kapitala! In vendar — trdi govornik — se je našel jeden slovenski poslanec, ki je bil proti temu tako pravičnemu in umestnemu obdačenju borznih židov! Slovenci, treba bode si to dobro zapomniti.

Govornik preide potem na pojasnjevanje stavbinske postave, omenjajoč, da se je potegoval za to, da se na deželi ne bi zahtevalo, da pri vsakem stavbišči naredi inžener nameravane stavbe. To je za kmeta predrag. Nadalje prestopi govornik k važnemu vprašanju ameriških trt ter pojasnjuje, da se je po njegovem nasvetu sklenilo, dati brezobrestno posojilo takšnim posestnikom, kajih vinograji so uničeni od trtne uši; omenja državnih naprav za gojitev američkih trt na Bizejskem in na Borlu. Končno povdarja, da se je doseglo vsaj to, da je finančni minister grof Falkenhayn priznal v javni

seji, da kmečki stan gineva in propada. To priznanje maji ima že svojo vrednost.

Potem se obrne gospod govornik na politično stran; omenja, kako so nam krali ravnopravnosti, kako se muči in tepta čl. 19 osnovnih postav, povdarja, kako slabo se godi našemu jeziku v šoli in uradu, kako se nastavljajo uradniki slovenščine nezmožni, kako se preganjajo uradniki, ki so rojeni iz kmetskega stana; naše države, vide slučaj Brumen« itd.; ne pozabi pa tudi omeniti, da je slovensko ljudstvo deloma samo krivo, če se mu v uradu krvica godi, ker premalo odločno zahteva slovensko uradovanje. Končno še tudi opomni, kako poguben je dualistični osnov našej državi, ki ima le to posledico, da gospodujejo v onej državnej polovici Madjari, v tej pa Nemci, vsled česar smo Slovani pritiskani v obeh polovicah, kar bi ne smelo biti.

Po tem govoru, ki je bil sem ter tje pretrgan z burnim ploskom in odobravanjem, nastopi deželnega glavarja namestnik, g. dr. Fr. Jurtela, ter v kratkem, a jedrnatem govoru pojasni stališče Slovencev v deželnem zboru; pravi, da se tam v Gradci za Slovence ne da nič doseči, ker manjka zanesljivih zaveznikov. Po njegovem menjenu bi kazalo deželnemu zboru v Gradci sploh hrbet obrniti; kajti niti v nijednem odsek u nimajo slov. deželni poslanci toliko glasov, da bi zamogli predloge staviti. To žalostno stanje je napotilo govornika, da predлага, naj se slovenski deželni poslanci odtegnejo deželnemu zboru. Da se to do sedaj ni zgodilo, zakrivili so nekateri drugi poslanci, katerim to ne dopada; on se je udal večini. Prehajajoč na posamezne postave in predloge omenja govornik posebno nujno zadevo, da bi se vendar enkrat uravnala struga Drave; burno posmehovanje povzroči govornik s tem, da omeni, kako različne črteže ponuja deželni glavar grof Wurmbrand, lastnik gradu Borl, česar podnožje opira ta reka, za uravnavo Drave. Omeni še v kratkem predloga o ženitinem privoljenji in o združinski postavi in konča svoje v vzornej besedi sestavljeni poročilo s trikratnim »živio« presvitemu vladarju. Cela dvorana, ki je postala med tem jako soparna, zaorila je glasno trikratni »živio« presvitemu vladarju.

Na to stopi predsednik g. Davorin Fric na oder, zahvali se govornikoma in predlaga, da se jima izreče popolno zaupanje in udanost ter zahvala za njuno trudopolno in vendar tudi uspešno delovanje.

Vsi navzoči so glasno pritrdirili temu predlogu.

S tem je bil oficijski del dokončan. Vrli pevci in pevkinje pa so nas potem do mraka razveseljevali v prostoru zl' orovanja s svojimi krasnimi popevkami.

Med petjem se je govorilo več napitnic, posebno vrlim poljancem, ki so danes tako sijajno pokazali svojo narodno zavednost, pevcem in pevkinjam itd.

Ko nas je objel tiki mrak, premestili smo, se v krčmo g. Sela, kjer je bila prosta zabava.

Vse se je vršilo v lepem, uzornem redu brez redarjev, brez orožnikov. To je dokaz lepe narodne discipline. Le tako naprej, vrli poljanci! S takim obnasanjem bodemo svetu pokazali, da »Slovan gre na dan«.

Kadar boste pa osnovali bralno društvo pri sv. Janžu bodemo Vas Ptujčani spet obiskali, da se radujemo z Vami. Toraj na svidenje!

Ptujčan.

Cerkvene zadeve.

Katoliška cerkev in narodno življenje.

(Govor mil. knezoškofa dr. Mih. Napotnik na katol. shodu v Ljubljani).

(Dalje.)

Preljubi skupščinarji! Slovence, razkropljene po raznih pokrajinh, edini prav tesno že mnogokaj, pred vsem materni jezik, pa globoka od očetov podedovana zvestoba do preslavne Habsburške vladarske rodovine in do preljubljenega svetlega cesarja Franca Jožefa I. Vendar te naravne vezi in spone dobivajo višo svojo pomembo in največo svojo moč v sveti veri, ki uči, da je vsaki narod od Boga prejel dar jezika, da se krepi, ne pa slab, da se druži, ne pa loči, da se ljubi, ne pa sovraži, da se večno reši, ne pa pogubi. »Lingua placabilis lignum vitae.« Spravljiv jezik je drevo življenja, zatrjuje sveti Duh v knjigi pregovorov (15, 4). — In vera uči, da je vsaka oblast naprava božja, da se torej Bogu ustavlja, kdor se oblasti ustavlja, kakor razpravlja to slavljeni Pavel v klasiškem trinajstem poglavju svojega izbornega lista do Rimljjanov, katero poglavje je več koristilo državnim oblastim in tako mirnemu razvijanju človeškega rodu, nego so koristile druge modroslovne in vednostne razprave o državi in o pravilih države sem od Platona in Aristotelja pa tje do Hugona Grocija in Pufendorfa ali kateregakoli novejšega državopravnika. Vera uči, da moramo dati Bogu, kar je božjega in cesarju, kar je cesarjevega (Mat. 21, 21), ali kakor opominja prvi rimski škof in papež tako apostolski kratko pa krepko: »Vse spoštuje, bratovščino ljubite, Boga se bojte, kralja častite« (I. Petr. 2, 17)!

Tako je sveta vera najboljša družilna in krepilna moč za sleharni narod. Ali ne? Kdo se ne čudi temu, da si je maloštevilni narod slovenski ohranil do tega trenljaja svoj obstanek kljubu hudim nevarnostim v milni dobi med tem, ko še mnogobrojnejši narodi živé danes samo le v zgodovini? Od kod ta čudapolna vstrajnost in trpežnost? Od ondot, ker so se bogoljubni Slovenci zmirom najtesneje oklepali stare matere svete cerkve, pozidane na skali; katere ne premagajo niti peklenske sile.

Resnica, kakor se po obljudbi Kristusovi ni bat za obstanek katoliške cerkve, tako ni bat se pogina narodu, ki se naslanja na ta steber resnice (I. Tim. 3, 15.) Odpad od cerkve je neizogiben propad, kakor za posameznika, tako za narod. Ali pretiravam? Odprimo zgodovino! Majhno izraelsko ljudstvo je bilo srečno, je bilo zmagovalo, dokler je živel v živi veri v živega Boga. Ko je pa odpalo od te vere, zapalo je vselej sovražnikom, izgubilo je samostalnost svojo. A tudi v krščanski dobi kaznuje Bog maloverna ljudstva sila hudo. V Aziji in Afriki spremenili so se cvetoči vrtovi, v katerih so svojedobno blagonosno delovali Atanaziji, Baziliji, Gregoriji, Krizostomi, Avguštini, v žalostne puščave, ko je izginila iz src prebivalcev delavna vera, ali ko ni bila druga, kakor le mrzla bleda luč, podobna luči lunini, ki ne greje src in ne oživlja stvarij. Narobe pa so pusti kraji postali rajske lepe pokrajine, ko se je zasejalo in je rastlo tamo seme sv. krščanske vere. Da, pač nepisne in nedopovedne važnosti je vera za življenje in razvitek narodov. »Jaz ne vem«, piše Ciceron v svojem vrloznanem delu »de natura deorum« (I 2), »bi-li se

dala zvestoba, bi-li se dal človeški rod ohraniti in bi-li se mogla ideja pravičnosti vresničiti, ko bi nehala po-božnost do Boga.« »Vera je prva ter najvažnejša reč, brez katere ne more biti država«, uči filozof starih filozofov, velemodri Aristotelj (Polit. VII. 8). In občeznani francoski učenjak Montesquieu pripažuje strmeč: »Čudna prikazen! Krščanska vera, kateri je predmet le sreča prihodnjega življenja, utemeljuje že tudi srečo sedanjega življenja« (Esprit des lois. XYIV. 2). Resničen je pač tudi izrek slavnoznanega predsednika severoameriških združenih držav, vrlega Washingtona: »Vera je najpotrebnejša podpora javnega blagostanja. Ta ni mož domovine, ki izpodkopava ta močni steber človeške družbe.« Ko je nam vsem dobro znani duhovnik Don Bosco napravil neki dan majniški izlet s kaznjenci, katerih je bilo dve sto, brez vojaške straže in podpore, oprt samo na versko spoštovanje, katero so gojili kaznjenci do služabnika božjega, in ko jih je na večer vse srečno pripeljal na dom, začudil se je ministerski predsednik temu dogodku tako, da je dejal: »Vi duhovniki večnega Boga imate moč, ki je večja od vsake druge sile, ki je imamo mi. Vi premorete vladati srca, tega pa mi ne zmoremo«. (Kathol. Mission. 1888. Str. 118.)

(Dalje prih.)

Razstava cerkvene obleke.

V nedeljo, dne 2. oktobra otvorili so premil. knezoško Mihail v navzočnosti stolnega kapitola, častite duhovščine in mnogobrojne odlične gospode letošnjo razstavo cerkvene obleke, katero vsako leto prireja družba vednega češčenja. V imenu odbora družbe, kateri je bil polnoštevilno zbran, nagovorili so načelnik preč. gosp. kanonik L. Herg v primerem govoru premil. kneza in škofa in jih prosili, naj otvorijo razstavo. Nato so premil. knez in škof v prelepem govoru naglašali dvojni namen družbe, ki je moliti in delati. Moliti — preimeniten namen. Pij IX. so rekli: Dajte mi armado molivev in bom premagal svet. Lepo krdelo molivev ima tudi ta družba. Ni manje važen tudi drugi namen — delati. Ko je angel Gospodov vodil preroka Ezechiela v temeljnu, pokazal mu je tudi (pogl. 42) zakladnice, v katerih so bila ohranjena oblačila duhovna. Zakladnico, imenitejšo zakladnico so imenovali tudi to razstavo. V njej ohranjena je obleka duhovna nove zaveze, v njej ohranjeni so mili darovi družbe. Potem otvorili so razstavo in vsem pričujočim podelili višje pastiroški blagoslov. Z vidnim veseljem in zadovoljnostjo ogledali so na to bogato razstavo, katera obsega te-le predmete:

27 kazul, 14 alb, 16 roketov, 5 vela, 1 plašček za ciborij, 2 plaščeka za spoved, 9 štol, 1 pluvijal, 110 purifikatorij, 84 lavabo prtičev, 28 korporalij, 36 malih korporalij, 72 humeralij, 12 pasnikov, 1 mešne bukve, 6 altarnih pultov, 16 roketov za strežnike in mežnarje, 24 suknjic za strežnike, 8 altarnih blazinic, 2 črni suknji za mežnarje, 1 zvonski trak, 2 posodici za sv. olje.

Razstava je bila potem odprta občinstvu 3. in 4. oktobra v spodnji dvorani bogoslovnice (stare gimnazije).

Novih udov je bilo vpisanih to leto 448, je toraj vseh skupaj 8624. Opominjajo se s tem tudi gospodje, naj vsako leto nove ude v Maribor naznanijo, sicer niso deležni odpustkov; starih pa ni treba naznanjati.

Prošnjikov bilo je letos 45. Vodstvo družbino tudi prosi, da se zgodaj naznani, česar katera cerkev potrebuje, da se more o pravem času oskrbeti.

Koncem naj se hvaležno še spominjamo podpornikov in dobrotnikov, med katere spadajo: grofinja Nugent, ki je podarila kazulo, albo in plašček za ciborij, profesor vitez Britto, ki je kazule srednji del sam vezel

(delal je 2 leti); mnogo gospa in gospodičin vezlo je brezplačno. Dobrotница v Mariboru poklonila je družbi 200 fl. in po dr. Žagarju prejela je družba 100 fl.

Gospodarske stvari.

Nekaj o koleri.

Ker je prišla kolera že tudi v našo državo n. pr. v Podgorzo, v Pešto, zato imamo tem bolj skrbeti, da se ne pritepe kje v naše kraje in ne bode tedaj odveč, če povzamemo za naše bralce navodilo, ki ga je izdal c. kr. ministerstvo za notranje stvari, naj se vedo ravnati za vse slučaje ob in proti tej morilki ljudi.

Kolera je nalezliva bolezen ter se razvija najlažje pri človeku v tankem črevesu. Kakor se sedaj sodi, je kolera majhna glivica ali goba, kommbacillus ter pride z živili v želodec in iz njega v črevesa. Ako je pa že v teh, potem napravlja človeku hitrico ali drisko in bluvanje. Iz človeka pride pa potem z odpadki in z bluvanjem; telo, sapa in pot bolnika pa niso nevarne. Ako se ne razkužijo vsi odpadki t. j. ne vničijo vse kolerine glivice, katerih človek s prostim očesom še ne zapazi, razmnožijo se hitro, v okuženem perilu, v umazanih tekočinah, v vodi, v mleku, v jedilih in na vlažnih tleh ter se prav lahko raznesejo po onih rečeh ali pa z roko od njih v usta in pridejo tako človeku v želodec, ki je do onih mal še lahko po polnem zdrav. Človek vzboli torej za kolero, ako zdrav želodec ne uniči onih glivic s svojo kislino, predno pridejo v črevesa, v katerih se množijo in razširijo ter mogoče, da preidejo na druge ljudi.

Te glivice ali kolero raznesejo največkrat ljudje, ki izbežijo iz krajev, kjer že kolera razsaja. Da se torej zabrani razširjanje te bolezni, zato preiskujejo zdravniki na mejah vse popotnike in njih ropotijo, kar je imajo s seboj; nadalje se ne pustijo stvari, ki so količaj sumljive, čez mejo okuženih krajev in popotnikom je ostati na meji pet do šest dnij, da se pokaže, so-li zdravi ali ne.

Perilo, ki se je že rabilo, obleka in živila se ne smejo iz okuženih krajev, predno jih ne razkužijo, čez mejo, ljudij pa, ki so izbežali iz okuženih krajev, ne sme nihče na tihem vsprejeti pod streho in kdor izvē zanje, mora jih kar hitro naznaniti pri županu. Ako se pritepe kolera, ni še zato treba, da je epidemična t. j. domača ter sega vse poprek po ljudeh in to je mogoče le doseči, ako se že naprej skrbi, predno se prikaže kolera, za čistobo. Vsled tega je poizpraviti vso nesnago, v kateri se sicer vzdrži kolera ali preide v vodo, v zrak ali tla. Ostro se mora tudi gledati na živila t. j. na reči, ki so za rabo pri jedeh in pitiji. V tem ni zadnja — voda, čista, sveža voda.

Visoka vlada naroča tudi, naj vsaka občina pravi bolnišnico, na samem stoječo, da se va-njo prenese bolnik, ako je na sumu, da ga vije kolera. Razkužilo zoper kolero je karbolica ali karbolova kislina, zatem živo apno, katero se raztopi in polije na okuženo obleko itd.

Redno in zmerno življenje, dobra prebavljiva jedila pa so skoraj najboljji pripomoček, da človek ne oboli za kolero — iz uzroka, ki smo ga zgorej navedli: če je v želodci dovolj in zdrave kisliline, vniči se v njem glivica, ako pride va-nj. Vsled tega se tudi svetuje, naj človek, kadar se je najedel, izpije še vode nekaj, v kateri se je razredila solna kislina.

Ako bi kdo vsled kolere umrl, treba se je ogibati krajev, kjer se zbera več ljudij, tedaj sejmišč, slavnostij,

kopališč, ki so v takem kraji. Kjer pa je kolera, tam se naj rabi za vse potrebe le taka voda, v katero ne more od nobene strani nesnaga, posebno velja to za kako pitje in pranje. Voda, ki pride iz kake reke, pa ni za pijačo v takem času, pije in sploh se rabi le studenčica in če nje ni, mora se druga voda poprej zavreti in rabi se le tedaj, ko se je zopet obhladila na snažnem kraji. Iz studencev, ki so blizu stranišč, smetišč itd. ni upati zdrave vodé. Studenec, ki ima globoko železno cev, po kateri se potegne voda, tak je najbolj zanesljiv ter ni okužen.

Razven vode pije pa se naj čaj, juha in nepokvarjeno vino, belo ali rdeče, se ve, da ne čez pravo mero. Tako imenovanih kapljic zoper kolero ne svetujemo nikomur, ker je gotovo, da nič ne koristijo, škodujojo pa lahko, ker je more biti glivica kolerina na njih.

Iz tacih hiš, kjer je kolera, ne sme nihče jemati jedil in tudi naj nihče ne hodi va-nje, če ga ne veže višja dolžnost. Kdor pa ima v taki hiši opravka, naj tam ne je in ne pije, naj ne gre na stranišče in se naj ne dotika stvari, na katerih bi utegnile biti kolerine glice. Kdor pa prebiva v taki hiši, naj ne je in ne povžije ondi ničesar! Tudi roke ni nesti v taki hiši k ustom, dokler si je ne opereš s karbolico. V taki hiši mora biti vedno pri rokah to razkužilo in rabiti ga je vselej, kadar čemo roko k ustom ali sploh se dotaknemo okuženih stvari.

Kar pride iz bolnika in vse, kar on kje kako onesnaži, mora se hitro razkužiti t. j. politi s karbolico. Kar pa ni veliko vredno, naj se sežge. Če je ponehal kolera, naj se razkužijo vse stvari, ki so bile v taki hiši in tudi stene. Vsled tega naj se ne pustijo v taki hiši reči, ki se ne dajo razkužiti drugače, kakor če se sežgejo: torej pernice, prevlečena oprava itd. Tudi osebe, ki so imele opravka v okuženih hišah, morajo se razkužiti, predno se pustijo k drugim ljudem. Perila ali obleke bolnika ali mrliča ne sme nihče prevzeti, dokler jih niso razkužili. Stene se pobelijo, perilo dene v karbolico skoz 12 ur in nato še se prekuha, slama, žimnice in enake reči iz postelj pa se sežge kar hitro.

Truplo mrliča mora se zaviti v platnene prtiče, ki so napojeni s karbolico in prenese se hitro v mrtvašnico, ko ga je pregledal mrlški ogleda. Pogreb ne sme imeti kacih slovesnostij in naj nihče ne hodi v hišo, kjer je mrlč ležal, ako se ne pripravi za to — z rakužilom. Da se ovira in zatare kolera, ravnati se je na tanko po naročilu zdravnika in potem, kar v tej reči vlada zapové. Vsakdo pa je dolžan naznaniti hitro gosposki ali domačemu županu, če zapazi kje sumljivo boležen, tudi že v slučaji, ko ti kdo močno bluje in se ne zna, kaj da je tega krivo, naj pošlje po zdravnika.

Sejmovi. Dne 8. oktobra na Dobrni, v Gomilici, v Mozirji, v Tilmiči. Dne 10. oktobra v Žalcu, v Orešju. Dne 13. oktobra pri Mariji Devici v Brezji pri Mariboru. Dne 15. oktobra v Arveži, v Šentilji pod Turjakom, v Račah, pri Sv. Križi pri Slatini, na Planini.

Dopisi.

Iz Ponikve. (Naše bralno društvo) stopilo je v življenje. Dolgo se je sicer že premisljevalo in ugihalo, ali bi se moglo osnovati, ali so tla za-nj dovolj ugodna, skratka: ali ima dovolj uslovij za trajni obstanek. Glavni pomislek je bil vedno ta, da nam je nedostajalo potrebnje bralne sobe. Ko se je pa gospod Podgoršek izjavil, da prepusti jedno sobo brezplačno za društvene namene (za kar mu bodi na tem mestu izrečena

javna zahvala), odpadel je zadnji zadržek in pot do ustanovitve bila je odprta. K sreči smo še dobili za vse dobro vnetega in vrlega gospoda kapelana A. Arzenšeka, ki so se stvari poprijeli z vso odločnostjo in marljivostjo, ter jo dotirali tako daleč, da je društvo pri svojem porodu stopilo krepko in zdravo pred svet. Bog daj, da bi ga zdravje nikoli ne zapustilo in da bi vedno čvrstejše postajalo! Zdaj šteje že 42 udov, ki so uplačali 42 gld. 40 kr. Večinoma so to samo domači zavedni kmečki občani. Splošnje zanimanje se je pokazalo dne 4. t. m., ko smo imeli prvi občni zbor. V ukusno olepšanih prostorih g. Podgoršeka, kjer si zapazil na odličnem mestu s cvetlicami ozaljšano podobo našega presvitlega cesarja, zbral se je mnogo ljudstva. Zborovanje prične g. predsednik A. Arzenšek s prisrčnim pozdravom do vseh navzočih. V svojem izbornem govoru razjasni korist bralnih društev posebno za kmečko ljudstvo, ki naj po dobrih časopih in knjigah išče sveta in pomoči, da si opomore v gmočnem in duševnem oziru; povdarja, da se dandanes tudi do kmečkega stanu stavijo večje tirjatve kakor nekdaj, katerim se bode moglo ustreči le tedaj, ako se z druženimi močmi deluje za pravo krščansko omiko. Navduševalnim besedam gospoda govornika je navzoče občinstvo z živahnim odobravanjem pritrjevalo. V odbor so izvoljeni: č. g. A. Arzenšek, predsednik; gg. Jože Dobnik, namestnik; Franc Šetinc, blagajnik in knjižnica; Jakob Medved, tajnik; Franc Podgoršek, Jožef Grabler, Gašpar Senica, Anton Galuf, odborniki. Časopisov imamo naročenih deset in sicer: »Slov. Gospodar«, »Südst. Post«, »Domovina«, »Mír«, »Novice«, »Domoljub«, »Vrtec«, »Kmetovalec«, »Zgod. Danica«, »Dom in Svet«. Po zborovanju pela se je cesarska pesem, potem je sledila prav živahnna prosta zabava s prepevanjem veselih domačih pesnij. H koncu naj še navedem pismene pozdrave. Telegrami: 1. Živila prva sestrica v domačem okraju! Vstajajmo in napredujmo! Radi domače slavnosti ni moči se vdeležiti veselice. Šmarijska čitalnica. 2. V duhu z vami vam kličemo trikratni »živio!« Dr. Jurtela, Rotner, Kolšek, Karton. 3. Napredujte v korist naroda; živili Ponkovljani! Pismo iz Ribnice. Presrčni »Na zdar!« kliče bralno društvo v Ribnici na severnem Pohorju! Delajte po Slomšekovem geslu! Z Bogom in še enkrat »Na zdar!« Luka Držičnik.

F. S.

Od Sv. Lenarta pri Laškem. (Blagoslovljenje cerkvene slikarije.) Dne 14. avgusta bil je za našo župnijo res imeniten praznik; vlc. g. dekan iz Laškega blagoslovili so nam v družbi domačih č. g. župnika Gregorja Dupelnik in dveh sosednih gospodov našo na novo presno slikano župnijsko cerkev. Prednja stran bila je vče leta 1883 na presno slikana po g. T. Fantoni, ki je nedavno umrl kot zveden mož v tej stroki. Ker je sedaj cerkev vendar še bila potrebna, da se zadnja stran tudi predugači, sklenili so č. g. župnik sedaj vso prenoviti ter so v ta namen jeli zbirati doneskov v denarju, da se potrebna svota skupaj spravi. Tudi k temu potreben gradivo so pravočasno priskrbeli. Delo izročili so g. F. Gorniku, kateri je sebi v čast svojo nalogu dobro izvršil. Cerkev ima sedaj prav lepo lice, veličastno je pogledati napravljene podobe svetnikov, med katerimi sta tudi sveta apostola Ciril in Metod, ter sveti Mohor in Fortunat. Prelepe so jaslice, ali rojstvo našega Izveličarja, kakor tudi Marijini starši in sveta družina. Štiri svete device in mučenice sv. Cecilija, sv. Katarina, sv. Barbara in sv. Apolonija z rajskevim pogledom in srčnostjo. Slednjič predstavlja nam podoba verne duše v viceh, ko Marija daruje svojega Sina nebeskemu Očetu, iz njegove strani kaplja rešnja kri na uboge duše. Hvala toraj č. g. župniku, ki vedno skrbijo za olepševanje naše cerkve, ves čas svojega bivanja med nami. Bog naj jim

obilno poplača njih trud! Pohvalno moram omeniti g. organista, kateri je tudi prav okusno orgle zvunajno prenovil, kakor tudi cerkvena okna, vrata in druge reči cerkvi dostojno uredil.

Od Gornje Kungote. (Svečanost.) Na kvaterno nedeljo je naša župnija obhajala posebno lepo svečanost. Župljeni so izvedeli, da je njih častivredni gosp. župnik Matija Šinko ravno na kvaterno nedeljo pred 40 leti pel svojo novo mašo; raznesla se je pa tudi po župnijski vest, da namerava v kratkem stopiti v pokoj. Proslili so torej čast svojega dušnega pastirja, naj obhaja ta dan slovesno, da se bode ž njim vred veselila vsa župnija ter imela priliko mu očitno pokazati svojo udanost in ljubezen. In res se je to zgodilo nenavadno slovesno. Postavili so slavolok, okrasili z venci in z zastavami cerkev, župni hram in druge hiše. V soboto večer so napravili razsvečavo, godba je svirala, topiči so pokali, napovedujoč daleč okrog, kaj se bode vršilo drugi dan. V nedeljo je privrelo toliko naroda od vseh strani k slavnosti, kolikor ga še menda Gornja Kungota nikdar ni videla. Č. g. župnika je spremljalo v cerkev več duhovnikov in nad 50 belo oblečenih deklet med godbo in grmenjem možnarjev. Pri slovesni službi božji pa je g. nadučitelj G. Javnik kaj lepo pel s svojimi vrlimi pevkami; zlasti je ganila do solz pobožne vernike slavnostna pesem:

Vsa Kungotska župnija Vam želi
Še mnogo, mnogo danes srečnih dnij,
Visoko, krepko starost Bog Vam daj,
Na onem svetu pa veseli raj!

Tako lepo so torej pokazali Gornje-Kungotski župljeni udanost in ljubezen svojemu g. župniku. Tako so počastili javno dušnega svojega pastirja in mu izrazili hvaležnost za vse, kar je storil za njih časno in večno srečo. S tem so pa častili sebe najbolj ter dali Slovencem prelep vzgled, kako je treba hvaležnim biti svojim duhovnikom za njih trudopolno delovanje.

Od Sv. Lenarta pri Veliki nedelji. (Zlato m a š o) obhajali so dne 5. septembra naš župnik č. g. Francišek Toplak. Dasiravno je bilo deževno vreme, udeležilo se je slovesnosti mnogo pobožnega ljudstva iz domače in iz sosednjih župnij, naj bi se tako zahvalilo Bogu s č. g. zlatomašnikom, da mu je podelil milost tako dolgega delovanja v svojem vinogradu, ob enem pa pokazalo vremenu duhovniku in zasluzenemu možu svojo udanost. Da je č. g. zlatomašnik daleč krog prijavljen pri svojih duhovnih sobratih, pokazala je navzočnost velikega števila duhovnikov, ki so spremljali zlatomašnika pred oltar ter mu stregli pri službi božji, kako ganljiva je bila pridiga vlč. g. župnika Jakoba Trstenjaka. Po božji službi podal se je zlatomašnik, spremajan od č. g. g. duhovnikov in belooblečenih deklic, v svoj župnijski dvorec, kjer se je vršil potem skupni obed in napitnice sv. Očeta, mil. knezoškofa, presv. cesarja in druge. Drugi dan 6. septembra obhajal je zlatomašnik sv. opravilo v sosedni župniji sv. Marjeti. Še na mnoga leta!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. V ponedeljek so svitli cesar vsprejeli delegaciji, avstrijsko opoldne, ogersko pa ob eni pooldne. Iz cesarjevih besed do njih se razvidi, da se ni bati v kratkem kake vojske, vendar pa je treba gledati, da ostane naša armada na vrhu, pripravljena tudi na vojsko. Blizu 5 milj. bode letos izdati več za vojaške stvari, kakor lani. Predsednik je v avstrijski delegaciji baron Chlumecy, v ogerski pa grof Ladvík Tisza. —

Na Dunaji bode dne 10. oktobra volitev drž. poslanca v okraji, v katerem stoji ces. dvorec in čudno, najbrž dobi večino glasov dr. Kronawetter — mož, ki je v večih rečeh še slabši od juda in navadnih liberalcev, njemu nasproti stoji »krščanski« kandidat, baron Wittighoff-Schell, pa skoraj brez upanja, da zmaga.

Štajarsko. Znani »vitez Jurij«, Schönerer čuti potrebo v Gradci biti ob nemški zvon ter nemške nacionalce vspodbuditi, da se skliče »nemški shod« zoper vladu — premehko nasproti slovenski poželjivosti. Se-lu mu to posreči? — V Gradci se je osnovalo novo društvo, katoliška družba mojstrov ter ima že sedaj 130 udov. Enake družbe bodo velika sreča, ako se jih osnuje več v deželi, vsaj v vsakem večjem mestu. »Tagespost« že javče zato ter kliče liberalce na delo zoper to družbo.

Koroško. Tujev sedaj sicer ni več na deželi, vendar se jih boji v tem času posl. Ghon, češ, da prinešejo seboj — kolero. No prej pa je vedel jim toliko hvale ter je ravno gledé na tujev priporočal na slov. kraji — nemške šole! — Da more mesto Celovec postaviti novo vojašnico za topničarje, dati mu mora cela dežela podporo!

Kranjsko. Ker se v nekaterih listih, žal, da slovenski piše malo dostojno in sodi vedoma krivo o prevzvišenem knezoškofu dr. Missia, zato jim č. duhovščina, pa tudi občine, po vsej deželi sedaj izreka svoje najvišje spoštovanje ter tako obosoja — po zasluzenju — ono pisarenje. — V Ljubljani jim hodi plinova svečava najdražje in gostilničarji čejo seči nazaj po petroleji, ako se ne zniža cena za plin.

Primorsko. Pri občinem zboru »Slog« v Gorici je predlagal nek član, naj se primorski poslanci zberó v jugoslavjanski klub ter stopijo iz kluba konservativcev. Predlog ni obveljal, kako tudi, saj bi to bilo le na robe: »drži, ne lovi!« Ako slov. poslanec že malo doseže pri velikem klubu, kaj pa če potem pri malem!

Tržaško. V Trstu je deželní zbor in mestni zastop lahko vse ob enem t. j. tisti gospodje, ki so v dež. zboru, lahko so vsi tudi v mestnem zastopu. Kaj tacega nima nobeno drugo mesto. V dež. zboru so ti gospodje sklenili resolucijo do visoke vlade, da se raztegne volilna pravica, v mestnem zastopu pa, da se naj ne daje slov. ljudstvu pravica — do slov. ljudske šole!

Hrvaško. Kaj slabe so politične razmere v hrv. kraljestvu. Madjari silijo madjarščino zmerom dalje v šole in urade in če ne sreča »narodne stranke« k malu pamet, bode ondi kmalu madjarščina za mizo, hrvaščina pa za pečjo.

Ogersko. Minister za državne finance je predložil v drž. zboru proračun za leto 1893. Kakor se sodi, preostane mu za 14.047 fl. v kasah čez stroške. To bode pa res veliko! Tudi davke hoče reformovati ali kar je blizo isto, več jih dobiti. — Kossuth je postal častni član odvetniške komore v Budimpešti.

Vunanje države.

Rim. Da je sv. cerkev in ostane vselej vsacemu narodu pravična, vidi se n. pr. iz tega, da sv. oče Leon XIII. nikakor ne odjenjajo madjarski vlasti, ki hoče vriniti hrv. ljudstvu v Zagreb za nadškofa — Madjara. Sv. oče ne privolijo v to in tako brž hrv. ljudstvo vendar-le dobi Hrvata za nadškofa.

Francosko. Francoski freimaurerji imajo sedaj zopet veliko dela, ker misljijo, da se »žareče železo najlažje kuje«, nikoli pa, kakor v republiki, se ne giblje tihotapstvo tako varno, posebno še, ako je sv. cerkvi na kvar. Na srečo pa je ljudstvo še bolj katoliško, kakor vlada in nje udje. — V Carmaunsu so vsi delalci v tamošnjih rudnikih ustavili delo ter se pobira za-nje po vsej državi, sicer nimajo ob čem živeti. Kakor se kaže, bodo nazadnje pa vendar-le morali pričeti delo,

ker gospodarji ne privolijo v to, kar se tirja od delalcev. Plačila so delalci izgubili že 800.000 fr., nabralo pa se ni celo 30.000 fr. za-nje.

A n g l e š k o. Novo ministerstvo še spiter ni veliko slišati o njegovem delovanju. Tudi irsko ljudstvo postaja že nevoljno nad njim, ker se boji, da Gladstone ne ostane pri besedi svoji: Ircem pravico!

N e m ſ k o. V Berolinu so dobili novega župana, Zelle in kakor se kaže, cesarju Viljemu ni po volji ta volitev, mogoče je celo, da je ne potrdi. — Po novi postavi bode služiti na Nemškem samo 2 leti cesarju — v vojakih. No čem manj stroškov v tej reči, tem bolje; vendar še ni gotovo, če pride do te postave.

R u ſ k o. Kako pride novi minister za državne finance najbolje do polnih kas, to ugiblje sedaj skorej ves ruski svet, toda »črno na belo«, da tega nihče ne ugane, saj še sam minister ne zna, kaj naj počne, da pride do denarja, ne da napne denarne sile plačevalcev davka v državne kase. — Vojaških novincev vzame letos država 262.000 pod puško. To je že samo na sebi lepa armada!

S r b ſ k o. Najnovejša govorica se raznaša po deželi, da je avstrijski poslanik, baron Thömmel, kriv nove vlade, češ, da radikalno ministerstvo ni pogodi avstrijski vlasti, pač pa liberalno, tisto iz časa kralja Milana. Lahko se zna, da na govorici ni nič resnice, kajti Avstrija se ne meša v notranje zadeve, torej tudi ne v vladne razmere srbske.

Č r n a g o r a. Nek avstrijski stotnik in 15 mož je prišel poldrugo uro čez mejo, zato so jim črnogorski vojaki vzeli orožje ter jih pognali potem nazaj čez mejo. Drugih nasledkov pa menimo, da ne bode iz te gore tresoče novice.

A f r i k a. Francoski vojaki so dahomejsko četo zazeli pri neki reki ter so jo do dobra naklestili, da se je razpršila na vse kraje. Ne pove se, je-li bila ta četa majhna ali velika.

A m e r i k a. Za razstavo v Chicagu se je veliko število razstavljalcev oglasilo in najbrž ne bode za vse prostora — na razstavišči.

Za poduk in kratek čas.

Spomini iz jutrovih dežel.

Piše F. S. Šegula.

(Dalje.)

Misijon v centralni Afriki je sila težaven. Vodili so ga sprva frančiškani, potem posvetni, jezuiti, sedaj ga imajo zopet posvetni, ali bolje misijonsko društvo srca Jezusovega s sedežem in šolo v Veroni, kjer se vzgajajo novinci. Vspeha do sedaj je le malo, pa ga tudi ni upati tam, kjer enkrat jezuit obupa in kraj zapusti. — In nova nevarščina že preti nekoliko let. Mahdi (odrešenik mohamedanstva) z Mahdijem vstaja in sila napredujejo fanatiki. Kako njim je mogoč taki uspeh? Ker imajo vojake v ceno! Brez plače je na dan s 3 dateljni in pestjo riže zadovoljen. Če umrje v boji, pa je svetnik in dobi se ve — to mu Mahdi posebno zagotovi — najmanj po 24 odalisk v raji. Radi tega zaničuje taki vojak vse posvetno in živi in mrje le »svojemu svetemu poklicu«. Če bi Angleži hoteli, bi ugnali ustaše, ali denar se njim smili. Denar le iz dežele vlečejo, ki je sicer čudovito plodonosna. Pa ne samo fanatizem, tudi uboštvo je zapreka, da sveta vera tako malo napreduje. Razen francoske se nobena vlada ne briga za podporo misijonov, kakor bi bilo treba.

Bodi mi dovoljeno pri ti priložnosti povzdigniti

milo proseči glas za podporo misijonov med ajdovskimi ljudstvi! Vsi smo bratje in sestre med seboj in tudi zamorec ima dušo neumrjočo. Ti pa, ki si srečnejši, na tebi je rešiti zgubljeno dušo zamorca, česar obraz je sicer črn ko oglji ali česar srce je blago, polno hvalenosti, hvaležnišče, ko ono marsikaterega v Evropi.

Ravnq sedanji slavni papež Leon XIII. povzdijajo zmiraj in zmiraj svoj glas na pomoč misijonarjem.

Na vsakem daru leži dvoji blagoslov. Prvič se z njim olajša telesno in dušno zlo pomoči potrebnega zamorskega katoličana. Drugič pa dajajo obili darovi misijonarjem novih močij, novega veselja, če vidijo ti možje, da verniki v domovini ž njimi čutijo in njih po moči podpirajo. O saj v resnici ni mala reč biti zamorski misijonar! Desetletja med divjaki živeti, bojevati se zoper strasti človeške in zunanje soyražnike, ki žrejo človeško meso, prenašati veri na ljubo neznanske težave in slednjic z močmi vred tudi svoje življenje darovati, — težaven poklic!

Pridimo tedaj na pomoč tem pionirjem svete vere! Misijonar pa bo lahko pripovedoval svojem črnuhom: glejte, brati vaši, katoličani v Evropi so v resnici vaši bratje, vas ljubijo in pošiljajo vam toliko podpore v vaši revščini.

Ne boj se, če si ubog, če malo daš, da bo zastonj! Ravno na malih darih, trdijo mnogokrat misijonarji, je včasih poseben božji blagoslov, da se omehčajo srca nevernikov. Kdor hoče kaj darovati, naj da svojemu dušnemu pastirju, ali kateremu katoliškemu časopisu, ki bodo vse poslali mil. vašemu škofu. Oni pa bodo po tem razdelili med misijonarje vaše darove ljubezni.

Smešnica. Janez pride v štacuno in si kupi nove hlače za 3 gld. Domu gredé si očita, da si je preslab hlače kupil. Vrne se nazaj in si izbere hlače, ki so veljali 9 gld. A ker nima več denarjev, nego samo še 3 gld. reče trgovcu: »Tri goldinarje sem vam že popred plačal in tukaj imate hlače nazaj, ki so tudi vredne 3 gold.; priložim vam še 3 gld. in tako so hlače plačane z devetimi goldinarji.

Razne stvari.

(Cesarjev god.) V torek je bil god svitlega cesarja in mil. knezoškof so služili iz tega uzroka v stolni cerkvi slovesno sv mašo. Navzoči so bili zastopniki c. kr. uradov, c. kr. častniki, ravnatelji srednjih šol, mestni župan in veliko število pobožnega ljudstva.

(Šolstvo.) Na c. kr. gimnaziji v Mariboru uči se v tem letu 361 učencev in steje jih največ slov. vsporednica 1. razreda, v kateri je 65 učencev.

(Občinsko.) Akoravno so na Slatini zmagali pri zadnji obč. volitvi slov. možje, vendar dela gospôda na Slatini, vsa pod oblastjo dež. glavarja grofa Wurmbrandta, sedaj na to, da se izvoli kak nemškutar za župana. Upamo pa za trdno, da ostanejo vsi izvoljeni možje — mož beseda ter ne postane njih nobeden izdajalec.

(Ormoška moška podružnica sv. Cirila in Metoda) je pri svojem zadnjem občinem zborovanju izvolila sledeči novi odbor: Predsednik g. dr. Ivan Omulec, njegov namestnik preč. g. Jakob Cajnkar; tajnik č. g. Fran Munda, njegov namestnik g. Anton Porekar; blagajnik g. Vekoslav Mikl, njegov namestnik g. France Gomsi.

(Imenovanje.) G. Stanko Marin, dosedaj učitelj pri Sv. Tomažu blizu Ormoža, imenovan je po dovršenih študijah za c. kr. vadniškega učitelja na c. kr. učiteljišči v Mariboru.

(Blagoslovljeno) svojega bandera obhaja katoliško pomočniško društvo v Mariboru prihodnjo nedeljo ter bode v tem slovesna služba božja v stolni cerkvi in druge svečanosti, kakor jih navaja posebno vabilo društva. Slovesno sv. mašo služijo mil. knezoškop Mihael, nekdaj predsednik društva in pridigo imha preč. g. A. Wöhr, korar in predsednik enacega društva v Gradiču.

(Pozor!) Opozorjamо ude društva »Edinost« v Vojniku in vse prijatelje dobre slvenske reči, da bo deželni in okrajni živinodravnik, g. K. Jelovšek govoril o živinoreji v nedeljo 16. t. m. pri g. Karolu Vrečarju, »Stari Vrečar«. Dnevni red in natančneje o zboru »Edinosti« poročimo v prihodnjem listu.

(Poročil) se je g. nadučitelj Božidar Weinhard v Dornovi z gspdč. Liziko Benkovo iz znane narodne rodbine pri Ptui.

(Za dij. kuhinjo) v Mariboru so darovali vlč. g. dr. Jožef Pajek, c. kr. profesor v Mariboru 50 gld., č. duhovniki pri duh. vajah na Slatini 15 gld. in č. g. Anton Šjanec, kaplan pri Sv. Juriji v slov. goricah 5 fl.

(Trtno ušico) so zasledili v vinogradih občine Pesnica pri Mariboru. Od ondot torej ne sme nihče kupiti trsja ali ga naročiti.

(Vrtnarica.) Za šolski vrtec v Mariboru je razpisana služba »vrtnarice« in v tem je za-njo prvo, če ne edino potrebno — nemška materinščina. Pod razpisom stoji nemški Madjar: Nagy.

(Povozil) je v torek večer tovorni vlak pri Črešnjevci Matija Goloba, železniškega delavca ter je nesrečnež včeraj jutro v bolnišnici v Mariboru umrl v hudih bolečinah. Mož si je hotel prikrajsati pot iz postaje v Slov. Bistrici na dom ter je skočil z vlaka blizo

svoje domačije, pa je padel tako hudo, da je obležal v nezavesti in v tem ga je tovorni vlak našel na tiru.

(Družba s v. Mohorja) že razpošilja svoje knjige za leto 1893. Kakor druga leta, je jih tudi letos šestero: Koledar za 1893, »Šmarnice«, Jeruzalemski romar, Domači zdravnik, Naše škodljive rastline in Slov. večernice.

(Griža) razsaja po vaseh okoli Dramelj in je pobrala že več ljudij, najnevarniša pa je za otroke.

(Nesreča.) Kmet J. Korošec iz Radinec pelje se v nedeljo s svoje ženo in sinom z vinograda preti domu. Na veliki cesti prijaha vozu nasproti par Radgonskih biciklistov. Konj se vstraši nenavadnega prizora, skoči v stran in prevrže voz. Gospodar je na roki in nogi težko ranjen, žena pa si je strla levo roko. Na vso srečo njim pride kmet M. na pomoč, drugače bi jih kobila gotovo še hujše povlačila.

(Za družbo duhovnikov) vplačali so meseca septembra č. gg.: Čepin Vinko 12 gold. (ustn. dipl.), Kočevar Jak. 11 gld., Marzidovšek Jak. 5 gld. (letn. pl. do 1. 1895), Majcen Jož. 1 gld.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. France Jug, župnik v Šmariji pri Jelšah, je postal dekan in č. g. Avguštin Hecelj, župnik v Žusmu, je dobil župnijo v Marenbergu. Č. g. France Vidmajer, kaplan v Starem trgu, je postal provizor v Žusmu in č. g. Anton Kolar, kaplan v Marenbergu, provizor na Muti. — Razpisani ste župniji v Marenbergu in pri Sv. Barbari v Halozah.

Lotrijne številke.

Trst 1. oktobra 1892:	76, 82, 29, 64, 26
Lince	45, 27, 63, 65, 24

Zavarovalno društvo „Unio catholica“

na Dunaji I., Bäckerstrasse 14 in v
Gradci Radetzkystrasse 1. 16-26

priporoča se vsem katoličanom, kateri namejavajo složnost na gospodarstvenem polju. Društvo oskrbuje zavarovanje proti ognju, nesreči in za življenje, kakor tudi cerkvenim in občinskim predstojnikom zavarovanje zvonov proti razlomu in poklini. — Zastopniki se iščajo. Varnost popolna, premje po ceni.

Za lovski čas

priporoča

Ivan Erhart,

c. in kr. dvorni puškar v Mariboru

veliki izbor lovskih pušk, kakor tudi puške za tarčo in flobert, pištole in revolverje, vsakovrstne patrone in druge reči za lov po nizki ceni.

Popravki se brž izvršujejo.

Služba organista in cerkovnika

pri farni cerkvi Sv. Petra v Zavodnji se odda. Prosilci naj se osebno do 1. novembra pri cerkvenem predstojništvu oglasijo.

Kupčevalci

(ne agenti,)

kateri se pečajo ali pečati hočejo s prodajanjem

gospodarstvenih strojev

naj se oglasijo pri

Ig. Heller-ju
na Dunaji

3-3

II. Praterstrasse 78.

Prodajalnica modnega, platnenega, suknenege in rokotvornega blaga

ALEKS. STARKEL

3 Poštne ulice. Maribor ob Dr. Poštne ulice 3.

Velika zaloga raznega blaga za žensko obleko.

Največja zaloga tkanine za suknje in hlače, domači in inozemski pridelek.

Vsakovrstno blago za talarje za č. duhovščino, peruvien, toskin, razno blago za uniforme in obleke za gospé.

Prava tirolska raševina.

Velika zaloga rumburškega in creas-platna, platna za postelje v vsaki širokosti.

Damast in plahuta za mize, všivano platno.

Lastni pridelek domačega miznega platna, prtičev in obrisačev.

Zaloga vsakovrstnega šifona, tkanine za pohištvo, zagrinalo, preproge itd.

Po nizki ceni.

8-16

Franc Vernik,

lončar pri Sv. Jurju na j. ž.

priporoča svoje peči po nizki ceni skrbno izdelane po najnovejših iznajdbah.

Patentovani nitniki (dohti) za večno luč.

Usojam si če. duhovščini naznanjati, da imam v svoji zalogi patentovane Gersheimove nitnike, kakor tudi primerne svetilnice v beli, rožnobojni in rudeči barvi.

S spoštovanjem

A. Pöschl-ova udova
sedaj

Jožef Melzer,
prodajalnica stekla in porcelana
v Mariboru.

1—3

V najem se dobi mesarija in oštaria v prostornem poslopiju pri Sv. Miklavžu nad Ormožem pri meni Franc Vrbnjak. 1-2

Naznanilo.

Podpisani uljudno naznanjam p. n. slavnemu občinstvu, da sem s 1. oktobrom t. l. v hiši svoje matere, gospé A. Hickl, v kološvorski ulici štv. 3, odprl novo trgovino z mešanim blagom. Ob enem povidarjam, da stoji moje trstvo na zanesljivi podlagi, vsed katere mi je mogoče le dobro blago naročati in ga svojim p. n. kupcem prodajati po najnižji ceni. Upozarjam posebno p. n. preč. gg. duhovnike in gg. uradnike na mojo zalogo novega in dobrega — nikakor ne zaležanega — suknjenega blaga;

S velespoštovanjem

A. F. Hickl.

Ptuj, dne 1. oktobra 1892.

Trgovski učenec.

Deček revnih pa poštenih starišev, ki je dovršil najmanj štiri razrede ljudske šole, zmožen slovenskega in nemškega jezika in je izuren dobro v računstvu, sprejme se pri podpisanim v uk.

Andrej Golob. 3-3
trgovec v Koprivnici, pošta Reichenburg.

Vse stroje za kmetijstvo, vinarshtvo in sadjarstvo,

mlatinice, častilnice za žito, trijerje, slamoreznice, mlitne za sadje, stiskalnice za sadje in vino, za grizde, takov in druge stroje in prizade za kmetijstvo, vinarshtvo in sadjarstvo ltd. priporoča v najnovejši in najboljši obliki po cen:

IG. HELLER, DUNAJ,

Praterstrasse 78.

Illustrirani zapiski in pojavljava pisma v bratislavskem, nemškem, taščem in slovenskem jeziku po zahtevanju brezplačno in franko. — Čas za poskušanje — garancija, upodobni pogoj.

Zapeti enčane cene! 30

Važno za vsako gospodinjstvo je okusna, zdrava in ob enem cena

k a V a.

Če se ravnaš po nastopnem navodilu, dobiš tako kavo. —

Navodilo, kako se rabi.

Kathreinerjeva Kneippa sladna kava se mora zmleti ali pa stolči in potem v vreli vodi **vsaj pet minut** dobro kuhati. Zmleta navadna kava dene se v kavini samovar in polij jo z odlivko sladne kave.

Pripravlja se pa tudi lahko tako, da se sladna kava, ko se je pet minut dobro kuhalo, odstavi od ognja, potem pa pridene **zmlete** navadne kave, vse pusti pokritostati kakceih pet minut in naposled precedi.

Po tem, kakoršen okus se hoče imeti, pridene se **do polovice** navadne kave, za otroke in bolnike se pa navadna kava popolnoma opusti. — Smokvine kave ali cikorije pa sladni kavi ni treba pridevati, ker ima že tako, če se je dobro kuhalo, lepo zlato-rujavo barvo, in bi s pridejanjem cikorije le spridil okus te kave.

Kathreinerjeva Kneippa sladna kava se dobi v vseh specerijskih droguejskih in delikatesnih prodajalnicah. Pri nakupu se naj pazi, da se ne prodaje **nikdar od-prto** temveč le v originalnih zavitkih à 1/2 klgr., 200 gr., 100 gr. z varstveno znamko, ki je tukaj zraven. Občinstvo strašno sleparijo z vsemogomčimi ponaredbami. Papir, tisk in tekst popolnoma ponaredé, ponarejeno blago pa nema podobe velečastitega gospoda župnika in podpisa: Franca Kathreinerja nasledniki. Nikdo naj ne sodi Kathreinerjeve Kneippa sladne kave, če ni dobil **pristne z varstveno znamko**.

Glavna stvar: Prava priprava!

Razglas.

Tvrdka **Franca Kathreiner-ja nasledniki** na **Dunaju** in v **Monakovem** napravlja sladno kavo z okusom navadne kave in jo prodaja z mojo podobo in podpisom.

To se vrši z mojim izreenim dovoljenjem, ker sem se prepričal, da v tej kavi z okusom navadne kave ni onih škodljivih snovij, katere so v navadni kavi in se imenujejo „Coffein“.

Poleg tega ima pa **Kathreinerjeva** sladna kava to prednost, da se lahko vsakdo, tudi kdor ne mara sladnega okusa, lahko odpove čisti navadni kavi in zato dobi **zdravo** in **tečno** pijačo, katere poraba bode v korist tudi našemu kmetijstvu.

V Wörishofenu, dne 1. marca 1891.

Podp. **S. Kneipp** m. p.
katoliški župnik.

Razglas.

Ko so mnogi zdravniki potrdili trditev gosp. župnika Kneippa, „da navadna kava vznemirja živec in je torej zdravju škodljiva, zlasti ženskam in otrokom, za nervozne, bledične, krvi revne ljudi pravi strup“, se priporoča pridevati sladno kavo, in s tem odpravljati škodljive lastnosti navadne kave.

Primerjal sem sladno kavo tvrdke „Kathreinerjeve“ z izdelki vseh mi znanih konkurenčnih tovaren in jo moram za „najbolj“ priznati, ker je na izvrstno način narejena in daje pijačo, ki spada na mizo bogatinov in ubožcev. Od mene preiskani izdelki, kateri niso iz Kathreinerjeve tovarne, imajo neprijeten, žgoč in zoperno sladek okus.

Dr. H. Willemer,

mestni kemik v kr. okrožnem glavnem mestu Landshut.